

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURRENCËS-
Komisioni i Konkurrencës

VENDIM

Nr. 289, datë 4/07/2013

**“Për
mbylljen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-
shkarkimit të gazit të lëngshëm në portin “Porto Romano”**

Komisioni i Konkurrencës, me përberjen e:

▪ Lindita MILO (LATI)	Kryetar
▪ Rezana KONOMI	Zv/Kryetar
▪ Servete GRUDA	Anëtar
▪ Koço BROKA	Anëtar
▪ Iva ZAJMI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 4.7.2013 me pjesmarrjen e Znj.Lindita Milo(Lati), Znj. Servete Gruda, Znj. Iva Zajmi, dhe Z. Koço Broka, i çështjen me:

Objekt: Ekzistenca ose jo e abuzimit me pozitën dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm në portin “Porto Romano”.

Baza ligjore: Ligji Nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, neni 24, shkronja d, neni 26 dhe neni 43, pika 5
Ligji . 8485 datë 11. 11. 1999 “Kodi i procedurave administrative”

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të raportit “Mbi hetimin paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm në portin “Porto Romano” të paraqitur nga Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës, dhe relacionit përkatës të Sekretarit të Përgjithshëm,

KONSTATOI:

I. PROCEDURA E NDJEKUR:

1. Bazuar në një ankesë nga një operator në tregun e importit dhe shitjen me shumicë së gazit të lëngshëm të naftës (GLN), Komisioni i Konkurrencës, në zbatim të nenit 42, pika 1, të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, me propozim të Sekretariatit, me anë të Vendimit nr. 277, datë 03.04.2013, të Komisionit të Konkurrencës, “Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm në zonën “Porto Romano””, vendosi hapjen e hetimit paraprak në tregun e shërbimit

të ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm në portin “Porto Romano”, për të parë nëse ka ose jo, shenja të kufizimit të konkurrencës.

2. Për mbledhjen e fakteve dhe të dhënave të nevojshme në lidhje me hetimin, bazuar në nenet 33 dhe 34 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, grupi i punës kërkoi të dhëna dhe informacion nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe nga ndërmarrja “Romano Port” SHA.
3. Në bazë të nenit 35 dhe 36 të Ligjit nr. 9121, dt 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” dhe autorizimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 169, datë 09.04.2013 “Autorizim Inspektorësh”, grupi i inspektimit gjatë periudhës së hetimit kreu inspektime pranë ndërmarrjes “Romano Port” SHA, ku u mbajtën dhe procesverbali “Për marrje shpjegimesh për fakte dhe dokumente, që lidhen me objektin dhe qëllimin e inspektimit”, si dhe procesverbal “Mbi inspektimin në ndërmarrje”. Gjithashtu, u morën shpjegime nga përfaqësuesi i ndërmarrjes “Alb Marine”, i cili kryen veprimtarinë e agentit spedicioner, pranë portit “Porto Romano” si dhe nga përfaqësuesit e ndërmarrjeve importuese të GLN-së si “Prima Gas”, “Mare Oil” Sh.a, “Global Gas”, “Kurum” dhe “A&V Gas”, si palë që përfitojnë nga shërbimi i ngarkim shkarkimit të GLN-së.

II. Ndërmarrja nën hetim dhe periudha e hetimit

4. Komisioni i Konkurrencës me Vendimin nr. 277 datë 03.04.2013 vendosi për fillimin e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim shkarkimit të GLN-së në rrugë detare ndaj ndërmarrjes Romano Port SHA, që është ndërmarrja koncesionare e vetme që ofron këtë shërbim në portin Romano Port, Durrës.
5. Periudha e hetimit e përcaktuar në Vendimin e Komisionit të Konkurrencës nr. 277, datë 03.04.2013 është nga 11.04.2012 deri në 31.03. 2013.

III. Tregu përkatës

6. Bazuar në Ligjin nr. 9121 datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” dhe Udhëzimin nr. 76, datë 07.04.2008 të Komisionit të Konkurrencës “Për përcaktimin e tregut përkatës”, tregu përkatës i produktit përfshin shërbimin e ngarkim shkarkimit të GLN-së në zonën e Porto Romanos, Durrës. Karakteristikat e këtij tregu janë paraqitur në mënyrë të detajuar në Vendimin e Komisionit të Konkurrencës Nr.221. datë 11.04.2012.

IV. Vlerësimi i pozitës dominuese

7. Në bazë të pikës 5 të nenit 3 të Ligjit nr. 9121 datë 28. 07. 2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, pozitë dominuese është ajo pozitë e një ose më shumë ndërmarrjeve që i bën ato të jenë të afta të veprojnë, për sa i takon ofertës ose kërkesës” në mënyrë të pavarur nga pjesëmarrësit e tjerë në treg, si: konkurrentët, klientët ose konsumatorët.

8. Vlerësimi i pozitës dominuese të ndërmarrjes nën hetim Romano Port sha është bërë duke marrë parasysh kriteret e përcaktuara në nenin 8 të Ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, të cilat janë analizuar në mënyrë të detajuar në Vendimin e Komisionit të Konkurrencës nr.221. datë 11.04.2012. Kjo analizë është e vlefshme edhe për këtë procedurë hetimore, pasi nuk kanë ndryshuar kushtet e tregut përkatës.
9. Shoqëria “Romano Port” SHA, operon sipas marrëveshjes së nënshkruar ndërmjet saj dhe Qeverisë Shqiptare dhe më pas të miratuar në Parlament me Ligjin nr. 9298, datë 11.07.2004, (i ndryshuar). Në bazë të marrëveshjeve koncesionare të lidhura nga ana e Shtetit Shqiptar me këtë ndërmarrje, ekziston e drejta e ekskluzivitetit për një periudhë 30 vjeçare të këtij porti. Sipas kësaj kontrate, për periudhën kohore në vijimësi nuk mund të ndërtohen porte të tjera në vend përveç përjashtimeve të parashikuara në marrëveshjet koncesionare për sa i përket ngarkimit-shkarkimit dhe depozitimit të naftës dhe nënprodukteve të saj. Ndërmarrja Romano Port sha ka ekskluzivitetin për ofrimin e shërbimit të ngarkim-shkarkimit, i cili në kuptim të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” përbën një pengesë në hyrje në tregun përkatës.
10. Për sa më sipër, në zonën e Porto Romanos Durrës, ndërmarrja “Porto Romano SHA” ka pozitë dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm të naftës (GLN)

V. ANALIZA E SJELLJES SË NDËRMARRJES “ROMANO PORT” SHA

11. Ndërmarrja “Prima Gas Albania” SHA në ankesën e paraqitur shprehet se Romano Port SHA nuk po zbaton rregulloren e funksionimit të portit duke lejuar jashtë radhe dhe shkarkimin e anijeve të tjera, ndërkohë që anija e Prima Gas Albania mbetet në pritje.
12. Në lidhje me ankesën, nga ana e grupit të punës janë marrë shpjegime nga ankuesi, ndërmarrja “Prima Gas Albania” SHA, kapiteni i kapitanerisë së portit Romano Port Sh.a dhe nga agjenti detar specioner i agjencisë “Alb Marine”, i cili është përfaqësues i ndërmarrjes Primagas Albania Sha, pranë Portit “Romano Port” SHA.
13. Nga shpjegimet e dhëna, si dhe nga informacioni i marrë gjatë procedurës hetimore rezulton se anija “Worcester” ka ardhur për llogari të ndërmarrjes “Primagas” më datë 27.02.2013 në radin e portit të Durrësit, ndërsa në datat 01 dhe 02 Mars 2013 është akostuar dhe ka shkarkuar sasinë prej 1200 ton (shkarkim parcial) në portin Romano Port. Me kërkesën e saj kjo anije është larguar nga pontili i portit Romano Port drejt radit të portit të Durrësit.
14. Më datë 05.03.2013 nga ana e Romano Port Sha është lëshuar fatura me nr. 41 për kryerjen e shërbimit të sigurisë dhe tarifën kundër zjarrit për anijen Worcester. Ky është një shërbim i cili kryhet nga ana e portit sa herë futet anija dhe nuk lidhet me faturën e parë paguar nga ana e pritësit të mallit me nr. 29, datë 25.02.2013. Fatura nr 41, datë 05.03.2013 është nënshkruar nga ana e përfaqësuesit të Prima Gaz Sha, por kjo faturë nuk është paguar dhe është

raportuar në organet tatimore si faturë e anuluar. Gjithashtu referuar lejes së akostimit për shkarkim të lëshuar nga Dega e Doganës Durrës anija Workcester do shkarkonte me tre pjesë ngarkesën. Për të mos krijuar probleme vonesash në shkarkim Porto Romano e ka lëshuar faturën për shërbimin e shkarkimit të dytë që do realizonte kjo anije që në datën 05.03.2013. Kjo anije ka qenë e planifikuar për të rihyrë në pontil në datë 13.03.2013, por për arsye të kushteve atmosferike anija nuk ka hyrë në pontil.

15. Nga praktikat e shkarkimit të analizuara, rezulton se të gjitha ndërmarrjet që kanë realizuar shërbimin e shkarkimit të GLN-së kanë parapaguar shërbimin e ofruar nga Romano Port SHA, bazuar në “Rregulloren e funksionimit të portit të përpunimit të lëndëve djegëse” miratuar nga Organi Shtetëror i Autorizuar (OSHA) me vendimin nr. 4, datë 27.04.2009.
16. Duke qenë se rasti i anijes Workcester është një praktikë e veçantë (shkarkim i pjesshëm), është vlerësuar praktika e realizuar nga ana e një ndërmarrjeje, për shkarkimin e produktit naftë, procedurë e cila është e vetmja praktikë e ngjashme (shkarkim i pjesshëm) që është realizuar në Portin Romano Port SHA. Nga kjo praktikë rezulton se pritësi i mallit, ka parapaguar shërbimin e shkarkimit në port, sipas zërave përkatës të përcaktuar në “Rregulloren e funksionimit të portit të përpunimit të lëndëve djegëse”, për çdo shkarkim të pjesshëm të realizuar.
17. Ndërmarrja Romano Port Sha, siç përcaktohet edhe në rregulloren e funksionimit të portit, miratuar nga OSHA, ka zbatuar të njëjtën procedurë për të dy praktikat, si në rastin e anijes me naftë edhe në rastin e anijes Workcester me pritës subjektin Prima Gas Albania SHA, duke kërkuar parapagimin e tarifës për shërbimin që do të ofrohet në port. Këto dy anije janë të vetmet praktika shkarkimesh të pjesshme të realizuara nga porti Romano Port SHA, gjatë periudhës objekt hetimi.
18. Gjatë procedurës hetimore u realizuan intervistime të ndërmarrjeve që operojnë në tregun e importimit dhe tregtimit të GLN-së, të cilat evidentuan problematikën e lidhur kryesisht me mosrakordimin e peshës së mallit nga anija në depozitat e ndërmarrjeve duke kërkuar që të sigurohen linja të personalizuara për transportin e GLN-së nga anija në depozitat e çdo subjekti në mënyrë që sistemi i kontrollit teknik të jetë transparent dhe i monitorueshëm nga palët.
19. Gjithashtu gjatë procedurës së hetimit u analizuan dhe ndryshimet që kanë ndodhur në strukturën e tregut të importit dhe të shitjes me shumicë së GLN-së për periudhën 2010 – 2012, në sasi dhe në vlerë, nga e cila u evidentua se sjellhja e ndërmarrjes objekt hetimi për periudhën hetimore nuk ka ndikuar në ndryshimin e strukturës të tregut të importit të GLN-së

Si konkluzion, bazuar në të gjitha faktet dhe evidencat e grumbulluara gjatë procesit të hetimit paraprak në tregun e ngarkim-shkarkimit të GLN-së në rrugë detare në Porto Romano, mbi të gjitha praktikave të ngarkim shkarkimit të realizuara nga ana e “Romano Port” Sha për periudhën hetimore si dhe nga analiza e sjelljes së ndërmarrjes me pozitë dominuese “Romano Port’ SHA, rezulton se nuk ka shenja të abuzimit me pozitën dominuese nga ana e

ndërmarrjes Romano Port SHA, të parashikuara në nenin 9, të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në mbështetje të nenit 24, shkronja d) dhe 43, pika 5, të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” si dhe në nenin 4, pika 9, gërma a, të Rregullores “Për procedurat hetimore të Autoritetit të Konkurrencës”,

VENDOSI:

1. Mbyllet e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm në zonën “Porto Romano”, pasi nuk ka shenja të kufizimit të konkurrencës, në bazë të nenit 9 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar.
2. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e vendimit palëve nën hetim.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Servete GRUDA

(_____
Anëtar

Koço BROKA

(_____
Anëtar

Iva ZAJMI

(_____
Anëtar

Rezana KONOMI

(_____
Zv. Kryetar

Lindita MILO (LATI)

K R Y E T A R